

Zoznam príloh

- Príloha 1 : Goralský kroj
- Príloha 2 : Ženský goralský kroj
- Príloha 3 : Mužský goralský kroj
- Príloha 4 : Česanie vlny
- Príloha 5 : Tkanie plátna, kobercov
- Príloha 6 : Nákres č. 1 Voz
- Príloha 7 : Nákres č. 2 Voz
- Príloha 8 : Nákres č. 3 Pracovné náradie
- Príloha 9 : Nákres č. 4 Sane
- Príloha 10 : Nákres č. 5 Domáce náradie
- Príloha 11 : Nákres č. 6 Sane
- Príloha 12 : Nárečové texty z Hladovky
- Príloha 13 : Nárečové texty zo Suchej Hory
- Mapa 1 : Okres Tvrdošín
- Mapa 2 : Kataster obce Hladovka a Suchá Hora
- Mapa 3 : Členanie goralských nárečí

TEXTY Z HLADOVKY

Rozprávala V. Bugajová, narodená r. 1924 v Hladovke.

Kráľ hadov

To otec gvařyl . Ze pas ze svojim žatkem jaloventa f Sujguře. To on go vižal tego gada s korunkom, tu na Maguře. Šežal na pňaku a žadek ze volal na ojca – „poć, poć Jaňicku – aľe čiho – ukazem či krůľa gadof. – No i ze na takim opal'onym pňaku ze šežal, ze tag byl poskrencany. – Aľe zebyš mu nesprociťyl. – No i ze go vižal a ze m'ial tak'e korunke jako kohut a byl carny. A keby mu kto sprociťyl, to ze ke p'isknol ten gat, to keľo by bylo gadof, teľo ľećalo za nim. Aze za jakimšik t'ly gady ľećaly a ze us potym ke vižal keľo gadof iže za nim, to vžon, zožal kozuh a behnol go. A poty ke posel požryć za jakešik casy, to ze ten kozuh het byl ozňesony.

Zmok

Nasa bapka to gvařyla, ze sla ve februaře pešo z m'lasta. Takı snyg byl. A ze se sla modľency. A ze ľen raz f tyj meskyj rovňi tak'e kurcencisko, tak'e ubog'e kvicalo a slo poza garat a kolo tyj bapki. Aľe ze bapka ši go nefsimala, ze ľen povežala – odyjć ode mně, satanaše. – A poty esce ukvicalo, aľe us neslo za ňom daľyj. Naľe ve februaře kurce ... cobyš byl zľutoval a vžon go.

Dřyj keš sel to hojco straćyl hoćfto. Aľe vzdy gvařyl'i – neber, nehaj to! Bo ze to hoćfto nehal tak, bo to tyk dablol traćyli. Bo kogo d'abol opental, to go ňimog straćić. To hojco, kabat zožal a nehal tak. Na jak fto sel, ke go vžon no to ši vžon i stym inkl'usem. To se go ňimog pozbyć.

Cholera

Nasa bapka nebacyla te hoľere, ba jyj mać. V Glodofce byla hoľera a f Sujguře zaš byl moř aj ve Vitanovyj. Ba v Lysku byla hoľera. To popot okna hožylo a drelo se – piće cy nespiće? – A fto povežal spime, to spaľi do raňa. F tym dome pomreľi sycy. A fto povežal ňespiće, aľe se Panu Bogu modľime, to ňeumreľi. A to tak bylo, vecor zacon boľeć břuh

a začnol řygać. A do raňa umrel. To hojže do jednego vymrel'i a hojže ňe. A hovalo še na Dolumošće. Tam jest ten hoľerski smyntyř.

No us tak malo ľuži zostalo, to kľe umrel'i, to ik poza vode nošľi, poza Jelešňe do tego hoľerskego smyntyřa. A potym ze jakašik Lyšul'a ik oblucyla. A potym ze ši us povežel'i, kľe ik us malo zostalo ze pudo sycy na pogřyp. Keľo ľuži bylo v žežine to šľi a bez žežine. A vecor še zrobl'yl strasny šum, jako keby byl vžon vľyc smreka ze syćkľmi galenzami, taki neokřesany. A to jako keby go vjus. A ľuže še pytaľi – co usto tak ćensko iže? – A to odpovežalo –Ja hoľera, kešće me tak pľykňe vyprovažyľi, ja še tu us ňigdy nevróćim.

Poľský zbojník

Ot Jevika tam staly takľe stare muřiska. Zhora to tam byvala stara Korapka. Ja taka mala byla, tak posla s bakpom. Naľe tak byla taka mala jako ta Krist'ina. No to bacym, ze ta stara křesnematka gvařyla, ze fty m uřisku še skoval Jaškofcař. To byl Poľak, zložejisko nat zložejoľ. No to krat a tu še hožyl kryć. I kšenza zabľyl. A zavoňali go Boney. Ras go vižal stary Bonk. I posel do Poľskij ku tym žandarom i povežal im tak – tego barana co hl'adaće to ze je tu. – A ľen pytal zeby go ľen nevyzražil'i, no bo by še byl zemšćyl. No i ze tu prišľi, i ze to go vzyňi. Ó ze mu us ľen ňimogľi rady dać f tym herešće. Tak dozyral, i taki gwalt robl'yl. Potym go do jakyjšik najspodňyjsy pívňice daľi, tego Jaškofcařa. No a ze ľuže cul'i i tam herestanći i v nocy, ze še ľen tel'o drelo, ze še len tel'o drelo. A potym rano ze zašli uz go ňebylo, ľen boty a f tyk batak ľen řiy noģi. Cošik go zezrelo. Cy scury, cy jaki žvľyř. Bo tam byla voda.

Strigin vrch

Dřyj to u nas ňebylo tel'o vľyrhoľ, břyskoľ tak jako teras. Aňi haň tego Stavľanca ňebylo. Tam byl'i ľen lonki, tag gvařyla bapkina mać. No a natyk lonkak byly ľen takie mľyjse hopki, nebylo třeba hamovać koľesa, kie šľi gazdove dolu zvozami. Mľynžy tymi vľyrskami še zhožyľi kazdy rok střigi. Ony tam cale noc bosořyly, dokyľ kohuty nezašpľyvaly. No i stalo še ze raz jeden Glodovľan sel neskoro v nocy z jarmaku i zablonyľ. I jako sel, ucul jakišik huk i hytro zastal. Kćal še oglošić no ogromneše preľonk

i gvaři ši – ej ja ši racyj hvíl'ecke pockom a ja uvížim kto mi to vřeže do druži. I jako še obžyra dookola na sytke strony, přišlo mu na rozum že dosel. Stul'yl še do travy, coby go ňik nevížal. Dobře cul gvare střigoř. Lenze to tak cudně gvařyli, ňe jako luže z žežiny. To jako keby še koty zysly a mrafcaly – tel'o še drely. Střigi še važyly oto, která postavi najv'ynksy v'yrh. F tym jedna zvrěscala, ze ňeg ik rozsonži glodofski hlop co še tu skoval, kterýj v'yrh jest najv'ynksy. Hudacysko hlopa střigi ulap'yly, žerzaly za garlo a dušyly go. Kazaly mu gvařic kteren v'yrh jest najv'ynksy. Ten us ňevladal a řen tak slabo povežal tyj najbl'isyj, ze řen ten jyj beže najv'ynksy. I ona mu povežala – No mas scenšće zeš tak povežal. – Ta střiga by go byla docysta zmarňyla. Aře f ten cas skocyla na ňego druga střiga, vlosy mu targala a drela še takim přeživnym glosem. No na scenšće v Glodořce zašp'yval kohut i t'y zle baby posly prec. Glodov'an přišel do žežiny takí dobity jako keby go zb'yly žešik na vesel'u, abo na muzyce. Doma še go pytaři žebyl. Sycy še mu šm'ali, neveryři mu kie im opovadal co še mu přiřař'ylo. Aře ten hlop gvařyl tak – Nešm'yjće še, bo ja vom gvařim ze do roka tam beže vel'ki v'yrh stać. Jedna střiga go postavi. – A tak aj bylo. žyň po žyň hopňak na lonce rosnol, rosnol. A ot řata do žimy us byl takí vel'ki co še šnego hlopcyska na sonkak spuscaři. A na Jana us stal na lonce strmy bryzek. Glodov'aňe go volajo Stav'ianec, a to přeto bo go střigi stav'yaly.

Vel'ký hlad

Byl takí vel'ki glod. A jeden bogac v žežine byl tel'o lakomy co ňikomu ňic nekćal dać předać. Luže to mleři, co mleři na dahak slomom pokryte. A to ke vařyl te kl'uske a ke to vsypal do vody, to zacyno vřyc a do povaly vyskakovalo. To byly pľovy. A ři bogace, to jako so Hrupce mleři supke. Tan ma Vyšňim Ogrože, ze tam mleři takí zazrak zboza, aře ňikomu nekćali dać. I stalo še ze udrel hrom do ňyj i to še tak pařylo. Luže přiřli gašic a jag gašyři, zaraz ogyň přehožyl na žežine aře ňegašyři to ze še řihutko pařylo. A ze tak hľažyři pom'yňzy spary. No to bylo dřev'ane, ze še tak přesypovalo to zarno.

Malý opatrovník

Ojcovce pošli do košćola a hlopca ňehali s bratem. Mać mu nakazala co ma robić a ze oňi za hvíl'ecke přido. Daľi mu vařyc kase. Hlopec us ňimog vyžerzeć, přiľećal do košćola a dreše na kšenzu – ty, ty v bíalyj kosuľi, ňevís 3e je moja mać? – Kasa skípíala a Bartek še posral.–

Bosorka

Posla še spovadać kšenzu. I spovadala še ze je bosorka. Dy to gvařyl Jano Bõtkõf co byli z žatkem v Rusku. Paulínkin oćec.No i ze kšonz jyj povežal ze on to ňeveři na tly bosorki. A ona mu povežala – ňeveřice aľe uveřice. Zajžeće do domu a rano uvížiće ze ňebežeće meć do kavy mlyka .– No i kšonz otpravíyl omse, přisel na fare. A gažžina taka dobabrana od krõf přisla, rycency. – Pan farar aňi do kavy nebežeće meć mlyka.Tak me tly kravy bílyly cok še aňi ku ňim přibľizyc ňinogla. – No i ze povežal zeby mu len dala carne kave. Te kave vypíyl a ze ši vžon take paľicaske i posel do Bõtkõ, to zaš ňe tag daľeko. A ona us na droge vysla. – No negvařylak vom pan farar? A us mi teras veřice? – A on jyj teľo povežal – aňi som ňeveril aňi ňeverim, bo mne to Cirkef ňeprikazuje. A ty zla žena ćo si skazila napraf. – No i zaš krovy dojlyly.

Dieťa v Bore

Moj oćec gvařyl ze ik píyrse žecko umrelo na cervonke, mľalo ževínž mešoncõf. No to go us ľen ľuto ke bylo píyrse. I to moj oćec byl na jarmaku v Dunajcu a sel bes sujgurski Bõr, skrućyl ši droge. No i ze ši tak pomysľal –Ej skoda mojega hlopca, keby zyl byl byk ši mu co kupíyl. – No i ze cy ći potym nevížal f takyj kosuľce, tak po tyk hopkak ćapkaľo žećko, po takik mlakak hožyľo. Ze potym hľažyl cy tam jakí kto nepaše krovy i volal i ňikogo ňikany nebylo ľen to žecko. No a potym ze mu zmizlo a zaras ši tak pomysľal – ej to beže moj hlopec. – Ej nebede ja víynycj za ňim plakal aňi nebede ľamanćyl, coby tak po borak hožyľo a tak še mocyľo po vože. I žecko zmizlo.

Cigánka

Cygan zabíyl cyganke mlotkem a luže jo pohovalí na Dolumošću.No a ta Hana Šikorcykova, čotka Scyptova, Kozerka aj ftošik esce, Koval'cykul'a posly na Dolumošće na trave, tam zbíyraly. No a posly na smyntyř no a potym grobe zacyny skakać. Cygan more, vyskoć hore, domcí groš – a skakaly a drely še. A ze potym styj budy, no co to po smyntyřak byly take dřevíane butki. Ze jakegošik žvíyřa vížaly a ze mu takí ogyń s papul'e sel. Ze še tak přisly drency do domu a us vlyncyj něbyly pročivíc cygance, skakać po grobe. Na'e sytke to vížaly.A tego cygana žežina dohovala. Dohovalí go šmerši. Dy mu i nasa bapka, gvařyla, nošylí ješ. To tak kazdy žyń mu jeden zaňos. Po cygance zostalo žecko, no to hožylo z dom do domu. A ze še l'en tel'o drelo, no bo bylo hore, a tys jake kto mál mlyko, no to umrelo u Gul'cyka.

Čo ideme robiť

Byli dva hlopcy. Umrel im oćec. A ze l'en do stryka furt hožyli. – Stryku a co ižeme robić? – Kazdy žyń tak hožyli. No bo ze im pomagal. Na'e potym tego stryka i omeržli. Zaš ze přisli – stryku co ižeme robić? – No a on ze us im tak povežal – ja ide bojsko orać! – No a oni kćeli pomoc i vzyńi tys pluži i oralí bojsko. I vyoralí poklad.

Ako chytit' čerta

Luže gvařyli ze ke še zveceřylo, ze us tak hožyli kvícency , popot Ogrody, ze us l'en tak kvíceli íi ćerći. No a ze to take jako koňe. No a ze še da'li hyćic na zgřebne űitke abo na porvozek zgřebny z ģíací. To še upřendlo styk klakoř, to plyrse – co še l'yn, to je zgřebne, to plyrse a to druge to je pacešne, to us take gladse a to třeće to l'yn. To pcešne bylo i na plahte, hoćkomu ģíáce zrobyli. Ke byl jeden hlop to mál esce pacešne ģíáce a ke us bylo vlyncyj hlopř to meli tly zgřebne. To us aj ke phy zrely, to še us netřa bylo skrobać, len zarusać. F tym byly take ošci – tly pažzyře. To žubalo, a to něbyly ćeple ģíáce. I ze jakíšik go lapyl na te zgřebne űitke. A'e to ze űimály tly koňe spodnyj zuhvy. I ke go přisyoval, to cale noc vožyl gnoj na űim. Te plyrse hrpke gnoja přezegnal křizem. No a tly ostatně us ně. Sytek gnoj vyvíus. Rano ze go us mál sytek doma, l'en te jeden ně co přezegnal.

Rozprávala A. Krátka, narodená r. 1926 v Hladovke.

Anjeli z neba

Byl oćec i mać, ňimeľi ǵeći. No a byli bogace. A ten hlop us byl taķi starsy a ze ras pŕiřľi zloǵejiska, vyzbĕlyraľi ře za aŇoľof. No i pŕiřľi do ňik řpĕyvajency, oŇi byli sami. – Jozeľe berše s nami z ňebĕes aŇoľami! – No i us go baba vypravĕlyla na droǵe, i korun mu kazala dać, no bo kĕe sel zaŇoľami. Ći go vzyŇi i vyvezľi do jakyjsĕik mlaķi i utopĕlyľi, koruny zabraľi. I tak posel Jozof zaŇoľami.

Mlynár

To byli mynaře, meľi ǵeći. I pŕisel jakĕsĕik tys zloǵej. Kćeľi iř nakarmić i to navařylĕi řepe a daľi jo na stol. Ze ido cořik esce f stajŇi zrobić a potym ři pojezo. A ǵeći tam tak postavaľi. A ten zeľen ras cořik vyjon a ponat te řepe im jako keby posoľyl. Naľe ǵeći to tam dozřaly i kĕe potym pŕiřľi oćec i mać pojeř, ǵeći skarzyly, ze im cořik do řepy sypal. No a oŇ potym mynař vzon te řepe i dal mu na taŇyrek. – Muřis to zjeř! – I zjat i ze go ľen ras vzyŇy dŕimoty i spat pot stol. A mynař go poty pŕehľadal, poopatřoval go. Mĕal ten zloǵej pĕiscalke pŕi sobe. I to vzon te pĕiscalke, pĕisknol i us ře sulĕi Ći ostatŇi zloǵeje.

Zrkadlo

Hlop naseľ zyrkadlo a hľaǵyl. – Hĕ, to řvĕlynty AntoŇ! – A ze malo co, ze tag hoǵyl tam hľaǵić do izby, do ňego. – To řvĕlynty AntoŇ. – No dobre. A baba bez kľucove ǵorke viǵala, ze oŇ cořik tam ma. – Pockaj, ja uviǵim co! – On odysel, posla ona. Taka byla oskuĕĕona, no dy taka neupravĕona. Ona ře Ňigdy neviǵala jaka je. Pozyra – ehe! Ten ma frajyrke! Ten ma frajyrke a hoǵi tam za Ňom! Ja viǵala, ja viǵala! – To ze potym stego teľo bylo, coře dovaǵylĕi, dovaǵylĕi do nemoty a řľi es na fare. No i zař křonǵ ty s esce neviǵal to zyrkadlo i ze tys hľaǵi. I tys Jakegořik řvĕlyntego viǵal. – Ze to tu je řvĕlynty Jozof. – No i ze to potym s tego teľo bylo, co potym pořľi es na sut. Ze tam us jakĕsĕik byl co us viǵal zyrkadlo, co im to tam vyřvetľyl.

Páni na koči

Sel hlop z jarmaku a byl ustaty i gvaři – eh, keby us i d'abl'i přišli, to byk šadnol. –A tu us, us cuje za sobom koc. – Šadaj! – Hlop šadnol i tag go vožyli, tag goňili šním, co še vížalo ze duse utraći. Hlop še us řen přezegnal v Boga, Ojca, Syna i Ducha Šv'ýntego. A potym ze go na jeho žym zrućil'i. A gvařyl'i esce – ňetag by me će povožyl'i aľeš m'ial porvov při sobe. – A to rozanec m'ial.

Ked' sa z oči stane

To še mušala nadřyj voda ul'ycyc. – A jako še to? – pytalak še, to ňeboga Plaňetka stara. Vžyna garcek z vodom ku bl'ahom a kutac. Přezegnala ogyń a tak – ňe s mojom mocom, aľe s Boskom pomocom, ňek še stane voľa Boska. – A fuk vongľik do garcka. A zaš. – ňe s mojom mocom, aľe s Boskom pomocom ňek še staňe voľa Boska. – A zaš vongľik. A tak do třećego razu. A to us furt m'ýsala f tym ogńu. Na us keľo vongľoľ nav'ýrh vyslo, teľo bylo urokof. Potym še namocylo i spak renki umylo a to co zostalo toš m'ial vyňys na poľe a zaš spak renki vyľac na dah. Ja tak ľala, cok še obľala.

Ako bolo dávno

Luže dřyj mel'i vizbe kury, genši. Ke še oćeľyla krova, tag nadřyj přisykovaľi ćeľe do izby. I ke še Hanuša narožyla, taka byla neduza. No a ofca še okoćyla a oćec jo us doňus do izby. V'ýys ke to jagňe zacyno beceć a Hanuša esce v'ýync, ja gvařim – no v'ýysco, jeden tu steľa muši iš ven! –

I tak isto u Šľosarof. Mel'i ofce vizbe. A ći byl'i raži, bo Jano byl maly, mać mu umrela a ke pošľi karmić tak my šním skakaľi. Volal'i go Jano Baran. Teľo me še unagaňal'i s tymi baranami, přećykaľi me še kto beže p'ýrsy na pošćeľi cy my, cy barany.

Čary

Ta Bušikuľa, ze to byla bosorka. Ona vzdy kerńicke (Príloha č. 7) v garaže myla. Teľo oňi mel'i mľyka a masla. Ten Jano co ma Mil'e to take hlopecysko u korcka on sluzyl. A ten Jožo byl furt uňyj. A ke še jyj krova ćeľyla to vzdy hožyla po Korcka starego. Povada – ide

na pŕotku, nepuŕŕyala me do ŕtajŕe. – Ona vzdy ŕpuŕŕyala ŕpodŕnik jeden a muŕal ŕi renki utŕiĕ do ŕnego a potym go puŕŕyala do ŕtajŕe ku tyj krove.

Rozpŕávala A. Krátka a doplnila V. Bugajová.

Výroba ľanu

Ke go zaŕali, ŕŕa go bylo plec, to ŕe tak jako ŕiŕi, zebyŕ poŕtriekal, ŕŕa bylo pľeĕ. A to vzdy gvaŕyli: Do Jana, nechod' do ľana. A po Jaŕe, ŕed' v ľane. Bo travy naroslo teľo, oh Boze.No a ke us urŕoŕ, us take gloľki byly na ŕnim, take guľki, take zŕlte byľi. Muŕal ŕe braĕ na take gaŕŕci a kladlo ŕe fte ŕtrone, fte ŕtrone a to ŕe potym vľonzalo. Povŕosla ŕe krenĕyly ze slomy a na takie vľynkse jako ŕnopki ŕe to. Pŕivezlo ŕe do domu a doma to byl zaŕ taki raf, na ŕnim ŕe to orafovalo ŕtyg gloľvek. Take dluge to bylo a take zembiska to mľalo.Obycajŕe to dva rafaľi. Jeden ŕi ŕadŕol z jednyj ŕtrony na te deske, druĕi z drugyj a f poŕrodku to take zembiska byly. A to tak: raf,raf. Aleŕ muŕal tengo ŕŕerzeĕ. Aa keŕ to us orafal, vľonzalo ŕe na oĕypki a potym ŕe slo mocyĕ do mocydla. Take ŕnopki.Mocydlo jeŕe ŕe i na Pukovym bŕysku i na Novyj druĕe, take ŕury, muŕala iŕ voda do tego.A to tam namocyľi, to muŕalo byĕ furt, furt mokre a potym ke to zamocyľi, to pŕitlocyľi deskami a na to ŕkaľe, zeby het byl zamoĕony. Ke byla ĕepla voda, no to byl fajny, to ŕe hyŕŕyj vymocyl, ale haŕ pod Kaŕŕfkom ŕŕa bylo ŕraŕŕe dlugo mocyĕ, bo byla ŕimna voda. Dva tyĕŕe cy keľo ŕe mocyl ten ľyn a hojĕe za tyĕŕŕ. To us baby podľa tego hoĕŕŕi, vŕŕŕi ŕrhe a tak zarusaly, ke us poĕŕŕyry odhoĕŕyly no to us bylo. Potym muŕala iŕ, vymyĕto, no aľe to v bosu vľazla do tego ľmocydla a uŕtuhala, uŕtuhala a hľap na bŕyzek, hľap na bŕyzek. No a potym ŕe ke bylo ŕe go ozestŕiĕ, potym ŕe ŕontkoval, ke bylo ŕe. A ke ŕe, no tak ŕe muŕal pŕivľyĕ a na jaki tlok daĕ. To take bylo naŕontkovane, no a potym ŕe tak roŕyl. Dluĕi cas byl i taki co go ŕemocyl, hoĕfto go zaŕ dal roŕiĕ, aľe ten byl carny, aľe to ŕe muŕalo nuŕ hoĕiĕ, pŕubovaĕ go. Bo jak ŕe us targal, to us ŕnego ŕic ŕebylo. Poty go us pozbľyrali. Na us pŕiŕla jaŕŕŕ. To go us zacyŕi tľluc – lub, lub, lub.To take kiľofy byly. Aľe to ŕe mu ŕal zezdaĕ. Ftedy ŕe doŕŕe tľuklo, to taka laľka byla veľka, a na tyj laľce tu byl pŕovŕoŕ a tu druĕi, a to take oko bylo a to ŕe vľozylo ŕrhe a to ŕe pŕiĕiŕlo ze ŕpatku co

to scíslo, scónglo. A poty se to tymi kílofami to bylo censke, ukřesane z jašyňa a to se býlo po tym. Tag go mýni trohe. A to ke přisel vecor – to fluco l'yn. Kteři vetroje, no to tak pýkne, hočfteři se zezdaři paropcy a ke se nezezdaři a buhři tymi kílofami i dostal. To bylo tak pýkne, mešoncek svýcyl a ke tlukři na Vyšnim koncu to se ozlygalo es na Dolny koňec. No a us bezžyn go baby trely, to tys byly trojny, to tys na takik lafkak byly tly trojny . – Ó, ja to len nerada robýla, oj ne! – Toš mušal teľo stać a to vzonš do garšci a uklępac a potym povycýrac, co ci tly pažžyre zysly. Ke byl dobry l'yn, take zdrovy, ale ke zly to se mi jako sykyrom ućinal.No a potym kebyl trety, to se daval take gařši na hrbe a cesal se. Zvónzoval se do kítkof. Nadřyj stego výrhu, to byly zgřebne klaki. A potym druři ras to byly pacešne a es potym byl l'yn. A poty se přondlo a us o takı cas jako teras, se bylo třeba uvıac přonš. Bo do Gõt třa bylo opřonš. – Do Gõt, konželři povřot. To us přendři na vřsku. A poty bylo třeba ozmysľac, kto ci to vyrobi. My ši vyrobýly, ale keľo donas hožylo. Potym se to na tym vřsku lmotalo, to bylo motovidlo. A rahovalo se 24 nići, to byl pas, jedno pasmo . A bylo do lokefka dvacać a do přenžonka štyricać pasmoľ. Do loketka se davaly klaky. Poty se přenže vařylo f popıole. To se susylo lna takik zrdkak. Keš mıal dobry popıol to se fajne vyvařyl. Nom ras zginolo. To se zaňeslo do knapki. Poty to spuľali. Esce mome ten spuľyř. To se spuľylo na take faľfy potym se snulo (Prıloha č. 5). Ke se nitki zbıjaly a ke se targaly, to se slotkim mlykem a řepom naćyralo, takom kasom. To tak zatverdlo. Cesalo se jako vlosy. A ke ktořik zľe napřont, to se targalo, hytlo se, ňepuřcylo. Ke byla zla přontka, to se zľe robýlo. Plotno se robýlo na varřtaće. (Prıloha č. 5). Nići se navľekly do ňıcelňic a potym esce do bľatu. To take jako gřeblyň. Na spotku so take podnozy a to se congňe nogaňi. A f cõlku jest cyfka z ňıcom, to iže pomıynzy tly nići. Es poty je plutno. Naľe se esce býľi na slonku.

Rozprávala K. Brnušáková, narodená r. 1912 v Hladovke.

Na Ondreja

Jako žyfcenta hožyly me hukać ku stužynce, že se nom glos obezval, tam se vydas. Poty se hožylo buřić, ke sviňa krohtala. Jak zakrohtala zaras, to se f ten rok vydala. Ake na třeci ras, to za tři roki. A poty me na Ondreja haluski vařyly. Pokladly me listki ze šlifki, z gruski, z jabloňe. Na fterego myšľala, to vložyla, ten beže. Jak či vysel, to išće beže ten mil'enc. Davaly se tři haluski.

Malé diet'a

Na břusek žecka se daval pop'ol, na ľnane handerke pop'olu, to se zabaľylo a přiložylo. Coby se pempek zagojyl. Vzdy ke se okompalo. A nam'asto čmyľa se do handry zabaľylo řepy, cukru, gryske. Zmocyno do vody a to se mu dalo čmuľać. To byl čmuľ takı jak p'yns. To dojyl i pol dňa. A vyčmuľal na takı moskaľ.

Ako sa pralo

Na rajbace se žady praly. S pop'olu se rob'yl lug. Co se na paľylo z dřeva pop'olu to se fsypalo do garka. To se zvařylo a poty se to usadlo a stym se pralo. A mydlo se ze sadla vařylo, z loja. To se dala do tego tronsoda. Ke seopralo, tak se slo plōkać na potōk. A b'ylōse po smatak kijonkom. Na ostatku se krohmaľylo. Krohmaľ to se rob'ylō zřepy, natrela šeřepa a to b'iale co zostalo, bo se řepa poty vyšćyskala, to se dalo vařić. A esce se davalo šivego krohmaľu.

Rozprávala V. Bugajová a dokončila K. Brnušáková

Odev mužský a ženský (Přiloha č. 1, 2, 3).

Baby v'ynksinom nošyly gorsety v něžeľe, f sv'ynta. Vrobotny žyn se nehožylo takı paradny. F plōťňanym ožyňu se hožylo, hlopi to nošyl'i, plōťňane portki abo i pacešne i z gřebne g'iaty. To us neskořyj se zacyno tak paradne vysyvać. A tys kto byl bogatsy to

máal paradňjse ožyňe. Syla še kosuľa, to byla žurkovana vysyfka abo šito še vysyvalo. A byla i majketka s krutsými renkavami. Gorset byl vysyvany na aksamlyce aľebo byl ġibetovy. Vysyval še nićami a to us neskořj še tak paražylo paćureckami. Uspotku gorseta še prisyvaly kaľytki. Vysyval še ževlyňul to go volaľi i pastyrski hľyp, i poty koce lapki, rožicki. Aj ine katky. Sukňa byla ġibetova – ġibetka, a taka najpľykňjysa to byla korunova. A poty byly sukňe sfarbeliny. Nošyly še v Pušće i v Advěnce. Pod sukňe sly spodňiki, i dva, i tři. Bo ke ľalo, to ňe bylo parazoli, aľe še převucyla sukňa na glove a spodňik naviyrh. A taka dluga kosuľa to byl nadolek. Do gorseta sla snurka, ġoraľe. V žime še obločyl serdak. Vydate baby nošyly smatki: šaľolki, ġibetove smatki, deľinky. Nošyla še i ožyvacka. Obuće to byly krpce, kapce, sukňane kapce, hoćto ši to povysyval. Esce še nošyly papuće.

Portki hlopi nošyľi plotňane. Ke byl jeden no to máal tiy portki pacešne. No jag ig bylo viync no to i zgřebne. Aľe plotno bylo dobre, bo pľylo pot. Plotňane ġaty še obuvaly pot sukňaki bo tľy strašne zrely. Na sukňaki še vysyvaly křesiva, kosuľa byla bíala, poty še us i vysyvala. Serdak byl bez renkavof, hoćfteren byl i vysyvany. Na glove nošyly kaňaky s puhacem i pľorkem. Pľorko bylo z orla abo z jaštromba, ale to nošyľi parobcy. To go daľi paropkovi dolu f tedy ke še zeňyl, ke mloduši daľi dolu vľonek. Nošyľi cuski. To byl taki dlugi kabat. No co esce, šykyrke to volome ćupaska. Krpce i opašik byľi vybijane. Baby še cesaly na cube, nošyly jeden varkoc aľebo dva. Vydate nošyly smatki na glovak.

Rozprávala M. Gazdíková, narozená r. 1923 v Hladovke.

Ako strašilo

A oćec ći ne gvařyl zego strasylo? Byl na muzyce f Sujguře, a kamaratof ňevlym kogo to máal ... Paľo Harmata. Tooni še dogvařyľi ze pudo po muzyce otprovažić žyľcenta. Ten te a ten te. Na us byla poľnoc, bíyly ġožiny a ňevlym jako še byľi dohodľi, ľenze on Scevan gvařyl ze byl vedľa košćola a dvanaš ġožin bíylo. A pľekňe cul jako f košćele graľi na orgaňe. No a on potym ši myšľal – Fto tam moze być? I on še vybral ku

temu košćolu i skusal kľuckom, to še go mozes spytać, naľe košćol byl zamkňony i ze vľync necekal a ze ke še pušćyl, tak še ňezastavľyl ľen doma.

Rozprával Karol Gallas, narodený v r. 1926 v Hladovke.

Žena na cintoríne

Zahořal mi źrubek i posel jek ku Kaćosovi, tak hoźyl okolo, ke zahořaly krovy abo koňe. No a on mi poveźal ze ňimoze bo je hory, aľe jag by mu bylo gořyj, ze mom přiš. Naľe bylo šňim barzo źľe i posel jek za ňim. I jako us přihoźim ku smyntyřu, len źrubek zastal, nepuźe daľyj. A ja še tak obezval a byla tam Petřkova sopa a při tyj baba. Na ja us cul keľo razy, ze ke še umretemu obezves, to ze nepřezyjes. No ši myšľim, dy jek hlop, pľyrsy ras to vľižim. Var to neňehom tak. Aľe pľykňek cul, jak še mi kaňak na glove źvigal. Bal jek še išće i nebal jek še. Tak poty tego źrubka jek sarpnoľ a hybaj ku temu. Přisel jek ku temu, babe ľen jo poznać, co je za jedna. A pytom še – co tu robis? – Na ona ňic. A ftym jako by še mi ocy otvořily. Normalne to ći byla jašonki odmlōć a jakoby jašeň spľyľony hruby. To taka byla ćerstva luřina, to stalo tak, no ja ši ozaj myšľal ze to baba.

Rozprávala A. Baleková, narodená r. 1912 v Hladovke.

Strašná bůrka

Nas źadek tag gvařyl, ze vedľa Sprľaka byl taķi vonvōs. A ze sla strasna burka, taka bľyda a ze volalo puš a ona ze nepušćim do Boru, bo jedňi volaľi ze v Boře majo źeći troje, coby tam ňezaginuly. A doteľa še modľyla, pokyľa mušala tam pušćić, co te meze, caly vonvōz vybľylo. To je doteras. Tam źe byvajo, ta ze Cerveňem Cujka, na tyj stroňe jest ten vonvōs. Taķi jako bes Kosarkí byla druga bes Pekeľňicke.

Ked' chceš vidieť bosorky

Na Pôlnoc, ke pudo ľuže do košćola třeba posypać s'v'lyncony mak. A t'ly bosorki stojo zatkem ku oľtařu. A ze ig uvižis. A kim ten mak ňe pozb'lyrajo to će nedolařio. Na žel'ne Paňynke se s'v'lyncyly žel'iny: uročnik, kočyrpka, střezalka, m'lyntka. I ten mak se s'v'lyncyl. Ulozne žel'e.

Rozprával M. Greštiak, narodený r. 1917 v Hladovke.

Ked' sa šlo do poľ'a

To me se pomodľyľi. Oćec stanol přezegnal – Paňe Boze, zahovaj ze a pozegnaj nom co je voľ'a tvoja. – Vžon gľiny a potrel koňovi perši i na karku, křis zrob'yl coby se tel'o nenamordoval. Co by ta gľina nebyla ćenska. Tak to rob'yl. Poty keše tři razy zapřonglo a ke se slo šać, to mać vžyna kyćicki i s'v'lyncone vode i pokrop'yla. Koň'a, plug i nas. Ja povadom – dyto ňe Šmígurst. – No to tak meše vyb'lyraľi do poľ'a. A ke me šľi košić to me se tys pomodľyľi. Tys ku Donatovi a Fľoľ'anovi. Bo Donat ohraňoval proći burce, hromu a Flor'ian proći ogňu zeby će Bog zahoval. Bo dřyj gvařyľi tak, pře gazdy so najdolezyćyjsje tři vecy: koňora murovana, pivňica, stajň'a. Bo ze ke přiže ogyň to ňic neopstoji. Jako Hrupcom, ke byl front to ten hudak koň co to meľi, to opstal f stajňi a syćko se spaľylo. A keľo ten nazb'lyral rozumu, ten koň, co by se nezadušyl f tym dyme, to do okna na ogrõt co me ľi ľuht, to tam vlozyl lep, co by dyhal. Bo by se byl zadušyl.

Voz (Príloha č. 6, 7).

Vozy, no jest drabiňak a zaš gnojňicak. V drabiňaku se vožylo šano, sloma, snopki, dřevo i ćotke do m'ľasta. A na gnojňicaku se vožyl gnoj. Voz ma přodek i zadek. Jest opsady, šnice a dyšeľ. Opsady so kľoryngami připevňone. Nav'lyrh ňyj opsáže jest kolovřot a dve klaňice v kolovřoće. Poty jest podyjma co žerzy dyšeľ. Aj na zatku so opsady, spodňi a v'lyrhny to so šnice a davaše i podlacka. Ta žerzy zadek. Poty esce svornik co se klaže do žury fobsáže, f kolovřoće i podlacke. Drabiňak m'ľal štyry ľyfce. Ony žerzaly drabiňy. Drabiňy to byly dva kije a ze scebl'e byly okrongle z gaja a mecyki pľaske. Při kazdym

koľeše byl jeden l'yvec, to bylo želazne a do tego še kladlo dřevo. No a ke še slo po šano, to byl f přotku lancusek. To še pavenzovala fura, ke še zrobíyla fura. Koľesa byly štyry, napřotku byly m'ijyse a na zatku v'ynkse. Koľeso še skladalo z glovy, spryhi, bahra byly okute rafem. Do drabiňaka še davaly kosyny, to sprenća uplecone. Ke še vožylo na jař abo na ješyň kapusta, bumburžia.

Sane (Priloha č. 9, 11).

Ke bylo šnygu to še hožylo na sonkach. Po pana farara hožyl'i Sujguřaňe na sonkak. Tak'e sonki to m'aly šadak, což moğ šežeć. Do hory še hožylo na gnatkak po dřevo, abo še gnoj vyvožyl. Gnatki byly ćenske a f přotku to byl opl'en s tvardego dřeva, potym byla přejma, žel'azny vaľek. Na vaľek še nasaži dyšel' i škyrtľ'a. Ke byl jeden koň to še zakladala šľofka (polwaga) a ke dva koňe to waga. Gnatki so krutse jako sonki. Saňa to je jedna strona dve to so us saňe.

NÁREČOVÉ TEXTY ZO SUCHEJ HORY

Rozprával K. Šuvada, narodený r.1933 v Suchej Hore.

Ako bolo v škole

Ja ňe prepät. Jakog býžyl tag býžyl, v¹ys ... Naŕe jakošik , ja ňev¹ym, m¹ne učitel¹e, dy išce tom papu¹om, co me zahr¹nylo. Šp¹yvač t¹ra bylo. V¹ys, v¹ater takíš, m¹ne to bav¹yl šp¹yvač. Dob¹yla me , dob¹yla učitel¹ka, c b¹p¹ž¹m¹k¹ v¹ozeg še es osplakal. – Zasp¹evaš mi jednu gora¹sku! – Vo¹ny ja se vo¹ny, jak ten ptasek po¹ny – a tu še ŕaly šv¹yrck¹i – potym po slobože jak rypka povože. – Ona ten šp¹yf na m¹ne rada vížala. A tu šp¹yvaj, ke me dob¹yla. Krystova dobrota.

Goralské nohavice

Nadřj me cuhra¹i velne. Ke še ofce postřigly v ješy¹ni, to us potym cuhralo še. Poty byly krample (Příloha č. 4). Esce i ž¹is ik mome. To še kladlo na¹ne, take p¹ajstre i to še ucesalo. Bapka to dala na krenz¹el¹, ke še to vžyno přyns¹, varculisko veľk¹e. Calym¹i v¹ecora¹mi bapka přendla. – Pomaš ze bujaka bo kvicy. – To bapka bule masla vložyla na kolovrotek coby ňekv¹icalo. Poty t¹ra bylo iš robič na varštat (Příloha č. 5). To še narob¹yl plo¹tno. Poty hybaj do B¹alego Potoka, do fo¹usa. Hožylo še to fo¹ovač t¹y sukna. Ja tam ňe byl, tam še mi ňedostalo. A stego ši p¹ykne suk¹ane portk¹i syly. Nasy¹li portek jak byl kra¹v¹ec. Al¹e b¹yd¹ne ik tu bylo. Moj o¹ec vez¹al usyč, ten skroj mu ňesel.

Ras hyčy¹li Po¹aka ze Zakopanego Maš¹naka Němcy tu. Tak přisel v ješy¹ni neskoro bez gra¹nice na carno. Přikuřylo a cí š¹li za tom stopom. Přišli tu i kašig go tu dva hyčy¹li. Sykova¹li go ž¹ejinom a moj o¹ec še uvžon, ŕen okolo tyk Němc¹of, keby musel zrobič skroj. No i to te¹o šnim přiš¹li do izby, co mu t¹y portk¹i poskraval. No poty us t¹y portk¹i usy¹li povysyval (Příloha č. 3). V Glod¹ofce byla Škrapku¹řa co syla, Pa¹řivož¹i lapa¹li. Dy tak šv¹iat býžyl. Naŕe še vrobotny žy¹ň hožylo v suk¹nakak. Ňe tag jako ž¹is.

Svadba

V leće še to vynamav¹al¹i, us tak pokryjom¹e. Fsel¹ijako to bylo. Portkik m¹al vysyvane, bo ja byl gural¹cyk. Pieršćonki me něm¹el¹i svoje, bo něbylo na ně. Posel jek, popozycal t¹y pieršćonki ka še dalo, tamot svagra. A tame v¹leće, bylo třeba ís na vozak do Glodofki, šedem vozof me m¹el¹i. Nabral¹i me te rožine, no to t¹y vozy cekaly, us na oboře cekaly koňe, syčko vyparažone, p¹ora f homutak. Mlody pon še mušal zb¹yrać k¹e ňesel do społ¹ňika do komyry. Komyrsko me m¹el¹i v¹el¹k¹e, na¹e tak¹e safar¹ňiska kany tu, tu becka, tu put¹ňa (Príloha č. 10), tak¹i nepořondek, spary tam, to spary v¹el¹k¹e. Posel jak še, vyobuval, no i s tym p¹eršćonkem brk, spal¹ca posel pot safar¹ňe. Zhožem, suk¹om, f tyk suk¹ňakak ka je ... A cí na, oboře – hybaj šadać! – Šadaj, bo us koňe gřeb¹om, t¹ra jaž! – ňimom p¹eršćonek, spat mí pot safar¹ňe! – No i co ten pieršćonek, fuknul do spary, kto cí da druđi. A to esce ně moj, dy keby byl moj. Syčko me poodhy¹al¹i, ale vera me go poty naš¹i. No i jeden žyň me go m¹el¹i a dožíška pieršćonka ňimome a vrasme. Hvalas Panu Bogu us štyricaćp¹ynć rokof, hoć tu tam do sob¹e hurk¹ňeme.

O Petrovi a Pánu Ježišovi

A zaš gvařyl¹i o Petrovi a Panu Jezusovi jako hožyl¹i po šv¹leće. A kcel¹i pryjśc bez vode. A tam pašli pastyře koňska i voly. I gvařo, kebyśce nom da¹i tego koňna co by nas popřenošyl bez vode. A oňi ze ně. Peter vžon bic i vyćikal t¹y koňska. A ot ftedy majo koňe na zadnyk nogag tak¹e bo¹aki. To ot ftedy jako Peter šmignol tego koňna. A vol še popožyral na to i přisel i kl¹ynknol i ten vol ik popřenošyl. I k¹e to bajki.

Ked' som bol malý chlapec

Za m¹e to tag bylo: M¹el¹ime tak¹ik p¹ynć krof hrubyk, tak¹i statek p¹ykn¹y. Staj¹ňe me mel¹i dřev¹ane, esce jo Jano tam ma. A jag¹ňenta me vožyl¹i do izby. Zrob¹yl¹i me g¹ože. Ta byla v jednom konće, v druđim konće mial ňebođi žadek pošćyl¹. Neg mu ta B¹og gřyhi ňepam¹lynta. A u pošćel¹e bylo cel¹e uv¹onzane. Tag bylo. A to v¹ys zesralo še takom kolomažom po pošćel¹i. – O Boze!. – No ofca še iže koćiće, třeba jo do izby, coby jag¹ňe ňezamarzlo. A tyg jag¹ňont přibyvalo. I žes¹ynć i dvanaš. Syčko sralo, šcalo. žadek m¹al pot pošćel¹om oskrob¹iny z řepy. A ofce še pušćyly do izby ku jag¹ňentom, ně jag¹ňenta ku ňim

a tŕy ofce hybaj pot te ŕatkove pošŕyl a ŕadek ŕe gňyval, drel. Kazde tŕi dňi tŕa bylo kidač, bo es po oca scypalo. Spaľime v pŕedňij izbe. Ja pŕi bapce vzdňyj. Kozda bapka to rada takŕiego maľučekego hlopca. Bapka me rada vŕžala. Kiel'o ja ŕe nabal, bo to dŕyj ŕi ŕaŕi hoŕyli. Co ja ŕe tego nabal. A nasa bapka to rada tŕy odpustki zgaňala, to us te zytňonke temu ŕadovi. To us vzdy u nas nocoval. To mu behla te zytňonke temu ŕadovi ku pošŕeli ŕatkovyj, plahte naňe i ľygaj tu. Tam bylo vŕadro, to zaŕme hoŕyli ŕcavač, pŕi tyj ŕatkovyj pošŕeli, tacy maľi. Poŕyrom, zaŕ ŕeto bapcysko zobľeklo, volalo ŕe to nadolek, zavŕeŕyla go tam nakľinec. Ja ŕe zobuŕyl (taki maly), – ŕat! – Bapko, bapko mňe ŕe kce ŕcač! – Naľe bapcysko bylo gluhe a mne ŕe to zdalo ze to ten ŕat. A to s podňicysko bylo zavesone. Ja volal na bapke a na ostatku jak oŕcal. Bapka – ty zamtuŕňiku, tyto ... tyŕ ŕe nepytal! – Bapko, aľe ja ŕe pytal, jaŕe bal ŕada. –

No to tŕy ofce vygnaľi z jaŕli a nasa mač byla huŕina. Na tyk koľanak, vŕys te izbe mŕala umyč. To mŕala kŕis. Očec jyj zroďyl ten gnajdove scotke. Naroďyli z tyg pŕyri, takŕe domorodne. No ale coto po teľik ofcyskak. Poty kŕe tŕy ofcyska vysly, to me s bratem Janem otvoŕyli pŕedňe izbe a tŕy jagňenta za naňi. To me ŕe unagaňali. A zaŕ na ŕatkove pošŕyl. A my meľi radoŕ jak to pŕykne za naňi cupkalo.

Rozpŕavala L. Hubjakovŕ , narodenŕ r. 1934 v Suhej Hore.

Bosorka

Gvaŕyli ze byly bosorki. – No co ja vŕym? – Staryj Maryny Mrckuľe mačyŕ, taka huda jak skŕidelko, taka ŕevŕelka. Ta mŕala noŕi vzdy pozaŕijane. Vzdy prala tŕy obŕazy, handŕiska, to vzdy susyla na slonku. A to gvaŕyli ze te ŕabe, ropuhe kto počon, pokvaŕyl, to vzdy mŕala tŕy noŕi boľonce. Okolo krovŕ bosoŕyla. A kŕeŕ dojyl to jo potyg nogak pŕeklo. Nobo tys jakiŕik paholo hoŕyl po Pastovňiku, ka ŕe krovy pasly. A vŕžal tys te bosorku co vlucyla plahte za sobom. – ŕŕem pozytek, aľe ŕesytek – Tak doŕčecogo razu. A paholek ke vŕžal jako vloce te plahte, to ŕe jyj podŕyŕňal, roďyl tak na despet. Vŕon uvluke z koňa – ŕŕem pozytek a ja ostatek. – Tak roďyl. Pŕisel do stajňe, zavŕeŕi uvlŕke, ke koňe pŕignal a ze mľyko ŕnyj čeklo.

Veľkonočný pondelok

Ķie bylo poľyvane, šostre bapka pričisla kozuhem. – Ka še skryć, ka še skryć? – Lȳgaj ku ofcom! – Přićisla jo bíalym kozuhem. No i ofca ľazy. No i ňenajdo, ňenajdo za tego pana, ňegzistuje, ňenajdo. A Jožo Paľež, dy us vežal ze ja vypoťym sytko pravde. – Kupľem ći takľe vľelkľe ćokolade, povľyz ka je? – Ja ľen ukazala paľcem. E, krutki, ke źvigľi kozuh, aľe mľala. Garkí frcaly po bľahak, co jo kćel'i poľyfkom obl'ać, co še vařyla, vřonca.

Ľavák

Ja byla f starym roku narozona, tok mľala šedem. O rok jek sla neskořyj do skoly. Teľag byla, vľelka taka kosyna vľelcyzna. Mać semnom, pot bokem jajka. A bylak zvedava – mamu, naco tľy jajka nešeće? – Bede pytać ućićel'ke cobyj še dobre ucyla. – Aľe mňe to furt traľylo nacoto. Naľe furt jek jo sarpala – nepovľyzće ze ľavom renkom řisem. – Ňe ňebojše, ňebojše. – F skoľe odala tľy jajka, byla ućićel'ka Bernarka, taka mondra, fajna, starsa. Paňi ućićel'ka, aľe jedne hybe ma. – Pane, mne us vlopy stavaly na glovľe, co to. – A co? Cy je hora, cy še pošcyva, cy jake horobe – Ňľy, ňľy, na sytko ňľy. – Tak povľyzće co? – No ľavom renkom řise. – Paňe Boze uz jek tu. Byla zaras stola přitym stol'e lafka pľyrsa. Zaražickí jek šežala f tyj lafce při ućićel'ce. Ot pľyrsego dňa mí gvařyla abyk do ľavyj renki nevřyna a řisala pravom.

Rozprávala A. Zurvalcová, narodená r. 1924 v Suchej Hore.

Na Štedrý deň

Jadla še ryba. A nasa mać vařyla šľifki s haluskami i řezance s mľykem, řepe s kapustom. Aľe nadřyj byly oplatki s mľodem. A poty meše pozgaňaly, ke me byly źyfcenta, takľe hajdy jako ty. Robľyly me fsel'ijake cary, srandy. Hukaly skľyl' přiže ten namovňik, zamľetla še izba, vyňesly še šmľeći do poľa, skľyl' ptasek přiľeći, šadňe. To ze stamtyj strony přiľeći ten namovňik. A poty še po vľećeři zgaňal'i paropcy. No tak me us kota vřyňi do izby a sycy pošadali do kola. Tak: parobek, źyfka, parobek ... Kazdy mľal

svoje hrpke jezeňa. To ši tak pokladli přet sobe. A ktore hrpke začon ko pírse zryc to ten še pírse zeňyl. A veřice, Karol Purcinof, a keřorazy to tne kot vzdy pírse jemu hipnol do tego zarca, do tyk řezancof. Uzgaňalo še nas take kope i Věrona Stašickova i Věrona Kurňavova přisla i to še nas doš uzběyralo. A ten doňego capkom. – Ja še ňebede zeňic! To nepravda! – A my sycy mých, kvik. A tak gvařo – ňehajce go, uvižime jako ten kot puže – A jako še ktory zeňyl, ten kot tly hrpki zar. A tyj Verone Kurňavovyj na samym ostatku. Ale še na samym ostatku z nas vydala.

Poty še slo na Polnoc. Vzon še l'yn, take švitki. Neslo še to nakol'anak. No bo to mešli na kol'anak kolo oľtařa i ku betlehemu, ku Ježiškovi. A na Boze narožeňe to hožyli hlopi potsyvajency. Do nas to vzdy přisel ze zbozem na Boze narožeňe taki Vojtek. Při nas byval, ňizyj. To nas vzdy přisel potsac. A hožylo še v'insovač, po pošatkak. A esce ke me sly s Polnocnyj, to me hožyli po špyvaňu. To me ši nadřyj stanoli na nasym mostku. Tu me še zyl'i.

Na Luciu

Ke bylo ku Lucii, to me še zezgaňaly. Stašickova Věrona, Korňafka, Šubaski, my dvě, Lačakove žyfcenta. A bylo třa čiskač smatke na dahy. A dřyj ňizyj byl dah, dalo še vyčisnuč. To me tys tly smatky čiskaly. No to žeci, syčkim še nom tly smatki polapaly a mne nahuckaly. Mňe še pírse ta smatka na ten dah lapiyla. A Věrona Kurňavova řen čiskala i čiskala a ta smatka furt jej řečala. Ňvělym cy pıonty, cy sošty, cy šodmy ras. Ftedy še jyj na ten dah smatka zavěšyla. Ale še ta vera na ostatku z nas vydala. A moja smatka še pıyrsa obešyla. Ale ja še pıyrsa f tly ňesopusty vydala.